

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K, negyedévre 3 K — 2.
Vidéken " 9 K, " 4 K 50L.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

TNAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprookt-paleta, földszint,
az udvarban hátul.

Az új választások.

Fejérváry terve.

A főváros tiltakozik.

Rideg számításokkal, a va-banque játékos hideg cinizmusával választotta meg báró Fejérváry Géza a napot, melyen közel jövőbeli terveit a nyilvánosság elé vitte. Az este néhány órával az ellenzéki koalíció vezérő-bizottságának értekezlete előtt tette közzé a szándékait félre nem érthető célatossággal. Egyetlen új szó nincs a sugalmazott közleményben. Egyetlen gondolat nincs benne, amelyet százszor nem pertraktált volna már a nyilvánosság.

De báró Fejérváry Géza azt hiszi magáról, hogy kitűnő taktikus. Hogy csak újra elő kell hozakodnia honmentő terveivel s a koalíció menten elveszti a fejét. Azt hiszi, hogy csak be kell jelenítenie az új választást s az ellenzék nyomban meglapul és békéért könyörög. Hej, nem hiába vénült meg a darabant-kapitány. Elfelejtette, hogy mindenekelőtt az ellenfél ere-

jét kell kikutatnia a jó hadvezérnek. Ha ezt megteszi s nyílt szemmel néz végig az ellenzék tömött sorain, bizony nem nyílik szőlásra az ajka. Hallgatott volna inkább, mintsem hogy újra hiába puffogtatót el néhány üres rakétát. Vajjon ki fél az új választástól más, mint az — osztrák? S ki kételkedik abban, hogy nincs az a becsületes, igaz, magyar reform, amelyet a függetlenségi párt meg nem valósít, ha kormányra jut?

Hirdethet a darabant kormány, amit akar, feloszlatást, elnapolást, új választást — nem félünk. Igérhet paritást a hadseregben, a diplomáciában, földtehermentesítést, ingyenes népoktatást, mind-mind szívesen vesszük, de hagyja el a helyét is, adja át az ország többségének.

A koalíció programját, megállapított haditervét ilyen incidensekkel egyáltalán nem lehet kiközösíteni az utjából. A nemzet többsége megmutatta erejét, megdönthetetlen erejét. Erre támaszkodnak a koalíció vezérei s ezzel a hatalommal szemben semmivé lesz minden osztrák akarat.

A főváros újra tiltakozik.

A budapesti városházán szept. tizenharmadikán ütközik meg újra az ellenzék a közösség csatlósainak száználmas csapatjával. Fejérváryék abban bizakodnak, hogy a közgyűlés többségét megdolgozhatják s ráveszik, hogy a minapi hazafias állásfoglalásukkal szemben ne utasítsák vissza a kormány intó szövegét.

A főváros ügyeiről egyik jól informált vezető politikus közli velünk, hogy a kormánynak ez a terve is kudarcot fog vallani. A közgyűlés többsége ma nemcsak hogy éppen olyan radikálisan gondolkodik, mint a minapi alkalommal, de igen valószínű, hogy a szeptember tizenharmadiki többség számra nézve sokkal impozánsabb lesz, mint az előbbi volt.

POLITIKAI HIREK.

Fejérváry Justh ellen. (Bud. Tud.)

Báró Fejérváry Géza miniszterelnöktől megkérdezték, hogy a Justh Gyula képviselőházi elnök által Battonyán a kormány tagjairól állítólag tett nyilatkozatra szándékozik-e reagálni. A miniszterelnök erre, amint a „Budapesti Tudósító“ értesül, következőleg nyilatkozott:

Jegor Vlaszics felesége.

Irta: Csehov Antal.

A faiskola mellett megy nagy lomhán éves ember, paraszt ingben, urasági nadrágban és magas száru csizmában. A faiskola és az aranyos tengerhez hasonló érett rosz között megy. Az ember vörös és nagyon izzadt. Szép, szőke fürtös fején fehér sportsapka van, persze félrecsapva, valószínűleg ajándékba kapta valami urtól. A válláról vadásztáska lóg s a táskáról egy borzastollu fajdkakas. A kezében két csövű puskát tart, amelynek mindkét kakasa fel van huzva s folyton azt az öreg, sovány kutyát nézi, a mely előtte botorkál... Körülötte minden csöndes, — sehol a legkisebb zaj se hallatszik... Mintha a hőség elől minden élő lény elrejtőzött volna.

— Jegor Vlaszics! szólítja meg egyszerre valaki a vadászt.

Összerézzen, körülnéz s összeráncolja a homlokát. Mintha csak a földből nőtt volna ki, mellette áll egy körülbelül harminc éves, sápadt asszony, aki kosarat tart a kezében. Az asszony igyekszik a szemébe nézni s rámosolyog.

Ah, te vagy, Pelageja! szól a vadász, megáll és lassan leereszti a puskát mindkét

kakasát. Hm... Hogy kerülsz te ide?

— A mi falunkból való asszonyok itt dolgoznak és én is velük vagyok... Mint napszámos, Jegor Vlaszics.

— Ugy, ugy... morog Jegor Vlaszics és lassan tovább megy.

— Már régóta nem láttam magát, Jegor Vlaszics... szól Pelageja gyöngéden s szeretettel nézegeti a vadászt... Mióta husvétkor bejött a házukba, hogy vizet igyék, azóta nem láttam... Akkor bejött hozzánk egy pillanatra... az Isten tudja, hogyan... részegen... Aztán engem szidott, megvert és elment... Én vártam, vártam... majd kiment a szemem, annyira néztem az utat, hogy maga jön-e már... Ah, Jegor Vlaszics Jegor Vlaszics! Ha csak egyszer is el jött volna!

— Ugyan mit csináltam volna?

— Ah, Jegor Vlaszics! — Ha csak egy napig is velem, szegény asszonynyal élt volna! Tizenkét év óta vagyok magának a felesége, és... és még nem is szeretjük egymást.

— Eh... mormog Jegor s rángatja a vállát... mi közöttünk nem lehet semmiféle szerelem...

— De hiszen megesküdtünk, Jegor Vlaszics! — szól Pelageja zokogva.

— Igen, de nem szabad akaratból...

Vagy elfelejtetted már? Szergej Pavlics grófnak köszönheted és... magadnak. A gróf irigy volt rám, hogy jobb vadász vagyok, mint ő, egy álló hónapig mindig itatott s a részeg embert nem csak meg lehet házasítani, hanem még a hitéből is ki lehet téríteni. Csupa bosszúból vétetett el téged velem, mikor részeg voltam. A vadászával elvettette a tehénpásztor-leányt. Hiszen látad, hogy részeg vagyok. Miért jöttél hozzám? Hiszen téged senki sem kényszerített! Természetesen nagy szerencse, ha egy tehénpásztor-leány egy vadászhoz mehet nőül, de azért mégis lehetett volna eszed!... Most te itt kinlódol és keseregsz, míg a gróf nevet... Bánom is én, akármit csinálsz is...

Hallgatnak... A szántóföld felől dal hallatszik, mely azonban csakhamar elnémul. Tulságosan meleg van, nem lehet még dalolni se.

— Azt mondják — szól Pelageja — hogy Akulinának új házat építettek...

A vadász hallgat.

— Tehát nagyon szereti, ugy-e?...

— Igen, ez már a te bajod, a te sor-sod! — szól a vadász nyugtázkodva. Én nem tudom, mit lehetne csinálnod... Különben Isten veled, sietős az utam... Boltovoban kell lennem.

Kóczé Antal

hirneves cigány-primás saját zenekarával

ma este az EMKE kávéházban hangversenyt rendez.

— Már június havában kijelenttem a magam és miniszterársaim nevében éppen Justh Gyula előtt, hogy az összes ellenében nincs ember, őt is beleértve, aki bármilyen támadással képes volna minket önértünkben, becsületünkben és kötelességünk teljesítésében legtválabból is érinteni.

Justh Gyula házelnöknek Battonyán — a lapok szerint — legutóbb ebéd után pezsgős hangulatban tett nyilatkozatával szemben csakis említett kijelentésemre hivatkozom.

Ninos pénzügyi konferencia. Több lapnak közös forrásból merített az a híre, mely szerint a kormány az ország pénzügyi helyzetére vonatkozó értekezlet megtartásának gondolatával foglalkoznék, a Budapesti Tudósítónak illetékes helyről eredő értesülése szerint nem egváb önkényes koholmányról.

Jekelfalussy Budapest. Jekelfalussy Lajos, a közös hadügyminisztérium osztályfőnöke ma reggel Budapestre érkezett. A Hungária-szállóban vett szobát s civilbe öltözve kora délelőtt Budára tartott. Jekelfalussy Budapestre jövele a katonai kérdésekkel függ össze.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A főiskola évmegnyitó istentisztelete. A főiskolában néhány nap mulva befejeződnek a beiratások, még pedig előreláthatólag szép eredménnyel. A főiskola minden tanszakának évmegnyitó istentisztelete e hó 9-én, szombaton délelőtt lesz a nagytemplomban. Az istentiszteleten, melyen Csiky Lajos fog imádkozni, a főiskolai énekkar is két énekszámot rész fog venni. A tanítás e hó 11-én, hétfőn veszi kezdetét.

Alapvizsgálatok. Tegnap kezdődtek meg úgy a jogakadémián, mint a theológián az alapvizsgálatok. Most mindenik szakon különösen sokan jelentkeztek az alapvizsgálatokra.

Tanítói pályázatok. A turkevi egyház egy tanítói állására, mely előbb 1060, sikeres működés után 1200 korona fizetéssel jár, folyó hó 14-ig adandók be a kérvények a turkevi lelkészi hivatalhoz. Állását a megválasztandó folyó hó 20-án köteles elfoglalni. — A berkeszi ref. egyház kántor-

Jegor a vállára veti a puskát.

— Hát mikor jön a faluba? — kérdezi az asszony halkán.

— Minek? . . . Józanul sohasem megyek oda, ha meg be vagyok csipve, akkor nem sok örömed telik bennem. Ha részeg vagyok, akkor dühöngök. — Na itt van, nesze . . .

Átad neki egy összegyűrött rubelt s aztán elfordul tőle és gyorsan tovább megy.

— Isten vele, Jegor Vlaszics! — szól az asszony s elteszi a rubelt.

A vadász tovább megy a hosszú uton, amely oly egyenes, mint a nyíl.

Pelageja sápadtan, mozdulatlanul áll az uton, mint valami szobor s a vadász után bámul, sokáig, nagyon sokáig . . . Végre a vadász nadrágjának barna színe egybe olvad az inge vörös színével, a lépteit nem lehet már látni s a kutyát nem lehet megkülönböztetni a eszímától. Már csak a fehér sapkája látszik tisztán, . . . de Jegor egyszerre befordul jobbra az erdőbe, eltűnik a sapkája is.

— Isten vele, Jegor Vlaszics, — suttogja Pelageja s lábujjhegyre áll: hátha így talán még látja a férje fehér sport-sapkáját . . .

tanítói állására pályázatot hirdet. Javadalom természetben és készpénzben utaltatik ki. Kérvények a lelkészi hivatalhoz folyó hó 10-ig adandók be.

A ref. tanügyi bizottság tegnap délután Dávidházy János esperes elnöklete alatt ülést tartott, melyen apróbb folyó ügyeket intéztek el.

Lelkészi pályázatok. A kisujszalási ev. ref. egyház lelkészi állására, mely első osztályú és 3680 korona 50 fillér fizetéssel jár, kérvények Györy Lajos espereshez Kenderesre f. hó 30-ig adandók be. — A tenkei ev. ref. egyház lelkészi állását pályázat útján töltik be. Javadalom 2282 korona értékű. Kérvények folyó hó 20-ig Széll Kálmán espereshez Nagyszalontára küldendők. Állás megválasztás után azonnal elfoglalandó.

A debreceni ev. ref. egyházmegye ma, szerdán délelőtt Dávidházy János esperes és Fráter Barna főgondnok elnöklése alatt közgyűlést tart. A közgyűlés előkészítése tárgyában tegnap előértekezlet volt. Ma közgyűlés után délután egyházi bírósági ügyeket tárgyalnak.

Beiratás a nyelviskolába. Mr. M. Rose nyelviskolájába (Simonffy-utca 42. sz.) a beiratások naponta délelőtt 11 órától 1-ig és délután 5 órától 6-ig tartanak. Ez időnyben a német, francia és angol nyelvet tanítják.

Harminc év után.

Iskolatársak találkozója.

Gróf Tisza István Debrecenben.

— szeptember 6.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes találkozások színhelye volt tegnap Debrecen, ahol 30 év után viszont látták azok egymást, akik 1875-ben a debreceni Kollegiumban érettségiztek s akik még életben maradtak közülök.

Harminc év hosszú idő, sokan elhunytak közülök, de azért több, mint 60-an mégis találkoztak azok, akik közt volt gróf Tisza István is.

Eljött a találkozóra a volt miniszterelnök, aki az egykori tanuló-társak közül a legtöbbre vitte 30 év alatt. Beszél is a banketten, de csak érintette a politikát egyik felszólaló burkolt formájú megjegyzésére. Egyébként politikáról nem beszéltek.

A találkozó lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

Tegnap találkoztak Debrecenben azok, akik 30 évvel ezelőtt Debrecenben érettségiztek.

Megjelentek a találkozásra a következők:

Aszalay Gyula községi jegyző Békésgyulán, Bartha László Kisküllő vármegye, árvászei jegyző, Bayler István műszaki tanácsos Budapest, Bökös László földbirtokos Bakonszeg, dr. Csengery János egyetemi tanár Kolozsvár, Doma Gyula pusztajlaki ref. lelkész, dr. Erdős József theológiai tanár Debrecen, Győrössy Mór árvászei úlnök Hajduböszörmény, Kondorossy Demeter törvényszéki jegyző Ujvidék, Bihary Dávid máv. főellenőr Temesvár, Mogyoróssy Ferenc dohánybevaltó főnök Debrecen, Molnár Albert tanító Nagybégány, Nagy Elek lelkész

Fugyi, Nánássy Imre lelkész M.-Telki, Oláh Károly városi tanácsnok, Poroszlay Gyula állami számvevőségi főnök Debrecen, Riekl Antal földbirtokos Debrecen, Rozgonyi Viktor járásbíró Algyógy, Erczy Kálmán mérnök Mikepéres, Simon Miklós rendőrkapitány Debrecen, dr. Somogyi Zoltán orvos Debrecen, Szabó Gyula birtokos Krasznabékás, dr. Szabó István orvos Lacháza, dr. Szaploneczay Manó vármegyei főorvos Kaposvár, Szoboszlai Sándor földbirtokos Tiszaberek, Szokolay Béla hegyközkövesi ev. ref. lelkész, Sághy Gusztáv közjegyző Mezőpetri, gróf Tisza István földbirtokos Geszt, Tóth István építész Debrecen, Tóth Péter turkevi takarékpenztári könyvelő, Ungváry Gyula ref. lelkész Tamásda, Varga Lajos ref. lelkész Nagyrábén.

A régi iskolatársak a főiskola diszes tanácstermében találkoztak, a hol 63-an gyűltek össze.

Innen 8 órára a főiskolai imaterembe vonultak, a hol dr. Erdős Lajos tanár, volt tanuló-társuk mondott költői szárnyalású szép beszédet s imát.

Ezután visszatértek a diszterembe, a hol Tóth József volt tanárunk névsort olvasott, mint régen valamikor egy-egy mathesis óra alatt.

Azután Oláh Károly városi tanácsos, a ki szintén szép karriert ért el, üdvözölte az egykori tanuló társakat, melyre a nem debreceniek nevében Varga Lajos nagyrábéi lelkész válaszolt. Ezután Nagy Elek volt történelem-tanárukat üdvözölték.

Végül elhatározták, hogy 10 év mulva azok, akik életben maradnak újra találkoznak s egymás között gyűjtést indítottak egy iskolai alapra. 375 korona gyűlt össze, a melyhez azonban a helyi bizottság még gyűjteni fog s így alapítványt tesznek egy főiskolai ösztöndíjra.

Délben bankett volt, a melyen az első felköszöntőt dr. Csengery János kolozsvári egyetemi tanár mondta, az elhunytakról kegyeletesen emlékezve meg, az élőket életre, valamint még élő volt tanáraikat is.

Nánássy Imre m.-telki lelkész beszélt ezután. Elmondja, hogy a volt tanuló-társak közül a legmagasabb hivatali méltóságot Tisza István gróf érte el. Büszkének rá s örömmel nyilvánítja mindannyiójuk iránta érzett szeretetét, azért a kálvária utért, a melyben része volt miniszterelnöksége alatt.

Tisza István gróf kéri tanuló társait, hogy ne legyenek büszkének rá, bár ő nem járt kálvária utat, ő csak kötelességet teljesített s nyugodt a lelkiismerete. Ne mint politikusra, hanem mint őszinte becsületes emberre emlékezzenek rá.

Beszélték még Oláh Károly, Bartha László karcagi lelkész s mások. Estefelé a nagyerdőben találkoztak még a volt tanuló-társak, akiknek nagyobb része még az esti vonattal elutazott.

VIDÉK.

Tifusz egy zászlóaljban. Az országban helyenkint csoportosan fellépő tifusz megbetegedések között ma egy különösen súlyos esetet jelensenek lapunknak. Szegedről táviratozza tudósítónk, hogy az ottani 19. utász zászlóalj még július 29-én kivonult a pozsonymegyei Heimbürgba, hogy ott a szokásos robbantási gyakorlatokat végezze. Mára várták haza az utászokat, de nem érkeztek meg. Helyettük jelentés jött tőparancsnoksághoz, hogy a zászlóaljban tifusz ütött ki és negyven megbetegedés történt. Szombaton már a zászlóaljnak 9 közlegénye érkezett haza szabadságra. Ezeket fertőtlenítették, ötöt közülök azonban a helyőrségi kórházba internáltak, mert gyanus tünetek közt megbetegedtek. A betegeknek negyvenegy fokos lázuk van, de az

KI NEM HISZI!

és fehérművek a legjutányosabb árakban

Osakis

győződjön meg, hogy a közelgő őszi időnyre való legerősebb hazai kézi munka gyermek női és férfi

Cipők, Csizmák, kalapok

NEUMANN TESTVÉREKNÉL

a Tisza palotában

kaphatók!

ezredorvos még nem állapította meg feltétlenül bizonyossággal, hogy tifuszban szenvednek-e. Ma távirat érkezett Heimburgból Szegedre, hogy huszonkilenc tifuszbeteg utáskatonát Bécsbe szállítottak a katonai kórházba.

Derékban ketté vágta a vonat. Nánhegyesen közelében borzalmas módon vágta a vonat egy mámoros, részeg emberrel, aki a füzések között a sinekre lefeküdt és jó izüen aludt. Derékban ketté vágta úgy, hogy két egyenlő részben találták meg holttestét. Glicze Vaszali dusesdi lakos Nánhegyesen mellett idogált tegnap alkonyatig a korcsmában addig, míg le nem részegedett teljesen. Késő este vette a botját, tarisznyáját és indult hazafelé Dusedre. A vakcsötétben lassan botorkált és betévedt a füzések közé, ahol vonat visz keresztül. Lehuzta a feje és ráfeküdt a sinekre, elaludt. Hajnal felé jött a vonat. Zugott és füttyült, de Glicze nem hallotta meg. A vonatvezető se vette észre — így történt meg a szerencsétlenség. A vér patakban ömlött a kettévágott testből: pirosra festette a földet. A vizsgálatot megindították.

Halálos csók.

A szerelem halottai.

Két szerelmes ifju haláláról hoz hírt a táviró Ranótról. Egy bájos szép leány és egy deli ifju a szerelem áldozatai. Pokár János és Raduci Anna a neveik. Szerették egymást és a szülői ellenkezést gátat vetett boldogságuk elé.

Az ifju mindent elkövetett, hogy szüleit elhatározásra, arra bírja, hogy beleegyezzenek a Radnai Annával kötendő házasságába. De az ő szülei szigorúan ragaszkodtak elhatározásukhoz. Kimondták a szigorú ítéletet. János, vagy elkerüli a Radnai Anna házát, vagy pedig leveszik róla a kezüket s többé vele sem állanak szóba.

Nagyon fájt ez a szép leánynak, akit csak azért gyűlöltek, mert földhöz ragadt szegény volt s mert egyszer már menyasszonya volt egy éltes embernek, de mert gyűlölte, hát nem ment hozzá feleségül. A János szülei azonban nem így magyarázták a dolgot. Azt mondták, hogy Annát azért nem vette el feleségül első vőlegénye, mert kicsapongó természetű.

Fájt ez a szegény leánynak s mert látta, meggyőződött róla, hogy soha sem lehet a Jánosé, végzetes tetre határozta el magát. Halni vágyott. De nem egyedül. Nem tudta itt hagyni Pokár Jánost. Magával akarta vinni a másvilágra. Néhány nap előtt aztán, mikor János elment hozzá, hogy együtt keseregjenek sorsuk felett, a leány örömmel ölelő karokkal fogadta.

Azután megkínálta uzsonnával is. Egy szilvát pajkosan a szájába vett s azt mondta Jánosnak, hogy harapja el a másik felét. Együtt, egyszerre harapták el a szilvát s utána csókba forrtak ajkaik. Rövid félóra múlva már mind a kettő halott volt. A szilvát megmérgezte a leány. De hogy honnan vette, hogyan kerítette a mérget, azt nem tudták kideríteni.

A két szerelmes, a kik nem tudtak egymáséi lenni az életben, egyesültek a halálban. Tegnap temették őket nagy részvét mellett.

A VÁROSHÁZARÓL

A jog- és pénzügyi bizettség e hó 7-én, csütörtökön d. u. 3 órakor a városháza nagytermében Körner Adolf tanácsos elnöklété alatt ülést tart. Tárgyak: A vásári és piaci helypénzesabályzat. — A zárt sertésvásár rendtartása. — Egyéb netán sürgős ügyek.

Az adózó Debrecen. Debrecen város közönsége az elmúlt hónapban egyenes adóban befizetett 34,568 koronát, 232 ezer koronával kevesebbet mint a múlt év e hónapjában. A hátralék 1,759,862 korona. Befizettek továbbá hadmentességi díjban 432 kor., bélyegjövédékben 58,925 kor., jogilletékben 20,315 kor., dohányjövédékben 154,493 kor., fogyasztási és italmérési jövédékben 25,000 korona. Fizetési halasztást öt esetben engedélyeztek.

A városházáról. Varga Elemér dr. polgármesteri titkár, szabadságidejét eltöltvén, — tegnap elfoglalta hivatalát.

A debreceni árucarnok.

A közönség hangulata.

Debrecen, szeptember 6.

Amióta a város főorvosa is felemelte szavát az árucarnok felállítására ügyében, a közönség soraiban egyre erőteljesebben nyilatkozik meg az óhajlás, hogy az árucarnok valóra váljon.

A városházán tudják ezt. Csudálatos mégis, hogy egyetlen lépést sem tesznek. A legkisebb jóakarát megnyugtató volt. A legkisebb közöny olaj a tüzre. Ingerli a város lakosságát. Háborog a miatt, hogy legvitálisabb érdekét figyelemre se méltatják. Nincs Debrecenben egyetlen egy család sem, ahol ne panaszkodnának a piaci mizeriák ellen. Ezer a baj. Minden távol van. Szétszórtak a piacok. Por, homok, szemét, piszok lepi el az árucikkeket. Segíteni kell, ez már bizonyos. Csak az a megfontolható, hogy miért nem segítenek?

Maga a város főorvosa megmondta, hogy a közegészségünknel tapasztalt mizeriák jórészt az ellenőrizhetetlen debreceni piacokra vezethetők vissza. Hátha a főorvos azt mondja, hogy a vásárcsarnokkal segíteni lehet, a közönség pedig akarja, hogy segítsenek, szabad ezt közönyösen tűrni a városházán?

Van elsőrendűbb ügye egy-egy városnak, mint a közegészségügy? Minden más csak ezután következik. Miért izzadja hát a polgárság a rengeteg pótdótot, ha ilyen komoly dolgában sem kap rekompenciát? Fontosabb talán a városháza második emelete? Vagy a csapatkórház? Avagy a szökőkút, amit a nagytemplom elé tervez a mérnöki hivatal?

Dehogyan az! Első a közönség érdeke. Vele a közegészségügy. És ha a közönség azt mondja, hogy siralmas a mai helyzet, a főorvos pedig tapasztalataival bizonyítja, akkor sutba minden más dologgal, amíg Debrecen piaci ügye s ezzel a veszélyeztetett közegészségügy rendezve nincs.

Nem az akta gyártásában van a közigazgatási tevékenység lefektetve. Szébb szerepet rendelt a polgárság bizalma. Dolgozni a város közönsége javára.

Főlséges hivatás! De tessék elhinni nekünk, hogy a polgárság javára még sem éppen a katonai csapatkórház felállításával lehet dolgozni.

SZINHÁZ.

Bérletjegyzés a színházban. Zilahy Gyula igazgató a bérletre vonatkozó előleges jelentéseket f. hó szept. 9., 10., és 11-én bocsájtja ki, 6 maga f. hó 12-én délben érkezik városunkba. E napon délután 3 órakor megnyitattja a színház előcsarnokát és nyomban megkezdji a bérletek előjegyzését.

A Zilahy Gyula drámai pályázata. A Zilahy Gyula által kitűzött 1000 koronás jutalomra beadott Csokonai drámákat elolvasták már a bíráló bizottság tagjai, de a pályaművek sorsa felett még sem történetik döntés októbernél előbb. A bíráló bizottság egyik tagja, Szávay Gyula ugyanis ezt a hónapot külföldi tanulmányuton tölti, a bíráló bizottságnak két színész tagját pedig t. i. Zilahy Gyulát és Szakács Andort az aradi színi előadások annyira elfoglalják, hogy szeptember vége előtt ők sem érnek rá a bizottsági értekezletre eljönni. Így hát a pályázóknak még egy pár hétig türelemmel kell lenniök, amíg megtudhatják, hogy melyikök fejére terem — ha ugyan terem — a babér.

Villanyár a színpadon. Zilahy Gyula igazgató a „Lisistrata” című operához teljesen új, korhű díszletet készített Budapesten. A második felvonásban a színpad valószínűleg Szent-János bogár esővé változik át a megszámlálhatlan apró kis villanyizzóktól, ugy szintén a személyzet is tele lesz ilyen apró villanyesillagokkal, ami már magában is látványosság számba fog menni.

A himnusz és a katonatisztek.

Az aradi ujságíró kongresszus alkalmából érdekes epizód történt a Fehér Kereszt udvarkertjében. Erről a következő tudósítás számol be. Este nagy munkájuk végeztével a Fehér Kereszt éttermében gyűltek össze barátságos vacsorára az ország minden részéből Aradra sereglett ujságíró testvéreink. A kedélyes vacsora alatt Kócsák bandája muzsikált. Igen természetes, hogy elmuzsikálták a Kossuth-nótát. A nagy idők dala zengve harsogott a tükrös, fehér falak között. Az ujságírók, a mi testvéreink lelkesen énekelték:

Ha még egyszer azt izeni
Mindnyájunknak el kell menni...

Következett azután még egy dal, a jövő dala. A Marseillese, amit a nagyszerű gondolatban egyesült fluk tapsolva, örömdiallal fogadtak. Mi fejezhette volna be ezt a nóta ciklust? A Kócsák vonója alatt ünnepi áhitattal zendült meg a Himnusz. A roppant fehér asztal körül mint egy erdő emelkedtek föl az emberek. — És lelkesen, tüzesen szárnyalt a magyar nemzet szolozsmája. A vendégek, elegáns

Nyári ruhákat

legszebben tisztít
Hrabéczy Antal
Debrecen, Széchenyi-u. 42.

hölgyek, előkelő urak sorra álltak föl helyükről. Az újságírók asztala mellett azonban ült egy társaság. Katonatisztek és polgárok társasága. Ennél az asztalnál nagy volt a nyugtalanság. A katonák különös zavarban voltak. Tanácsolatlanul néztek egymásra s zavaruk még csak akkor növekedett, a midőn a szomszéd asztalnál követelősen harsan föl a kiáltás:

— Fölállani! Fölállani!

A tiszturek társasága megmozdult. Egy kapitány és egy főhadnagy cihelődni kezdett, egy fiatal főhadnagy s egy hadnagyoska pirulva állt föl a helyén. És állt rendületlenül. De a társai rémülten kászolódtak s mire a dal elhangzott, már köpenyegesen haladtak az ajtó felé. Erre szinte belehasadt a fojtó hangulatba egy riadó kiáltás:

— Ez az aradi Königrätz.

Rablóvilág Debrecenben.

Ujabb betörések.

Debrecen, szeptember 6.

(Saját tudósítónktól.) Mig a csendőrség és rendőrség fáradhatatlanul üldözi az elmenekült Simonyi-uti vakmerő betörőket, az alatt a város területén egy másik vakmerő fiékó rendre követi el a vakmerőbbnél vakmerőbb tetteket. A Haja és Busi-féle vakmerő rablás után tegnapra virradó éjjel egyszerre két betöréses lopással szaporította eddigi büntetteit.

A vakmerő, nyughatatlan vérű bandita a legújabb szereplési színterül a Nagyerdőt választotta ki. Ugy számított, hogy ottani szereplése kevesebb veszélyvel jár, könnyebben juthat valamihez, mint a rendőri felügyelet alatt álló belső területen. Ebben a számításában nem is csalódott. A rendőri őrszemtől távol eső Leveles-esárda kamaráját ép oly könnyű szerrel fosztotta ki, mint a ténisz-pályák kantinosának baromfi kettrecét.

Működését nem is vette észre senki, csak másnap. A letört záruk táruk, táru nyitva bagyott ajtók és az ezeken túl látható üresség kétségtelenül bizonyították, hogy ott járt. A vakmerő betörő a kontinostól huszonnégy pár tyukot vitt el, míg a Levelesből élelmi cikkeken kívül még egyéb apróságot is elemelt.

A betörésről jelentést tettek a károsok a rendőrségen.

UJDONSÁGOK.

A Debreceni Újság szerkesztősége és kiadóhivatala: Főtér, Lamprecht-palota, az udvarban földszint, Telefon 141. Hivatalos órák: Reggel 8 órától 12-ig, délután 2 órától este 7 óráig. Este 7 órától a lap szellemi és anyagi részét illető minden megkeresés a Debreceni Újság nyomdájába: Arany János-utca 47. sz. alá intézendő.

* **A főiskolai megnyitó istentisztelet.** E hó 9-én lesz a ref. főiskola összes növendékeinek megnyitó istentisztelete az oratóriumban. Ez alkalommal az istentiszteletet Kiss Aron püspök helyett Dávidházy János esperes fogja tartani.

* **Uj közjegyző Debrecenben.** Zagyva közjegyző, aki különben Debrecen szülőtte s a mi főiskolánknak volt kiváló tehetségű növendéke s a kit a halálozás utján megürült közjegyzői székbe nem régen neveztek ki, debreceni ház tulajdonos lesz. Megvette Szánthó Samu dr. tanár Miklós-utcai házat s itt nyitja meg irodáját.

* **A Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Szakegyesületének Debreceni Bizottsága** 10 éves fennállásának emlékére 1905. szeptember 10-én vasárnap d. e. 10 órakor a Korona-vendéglő nagytermében diszgyűlést tart. Az érdeklődő közönséget szívesen látja a rendezőség.

* **Személyi hir.** Tisza István gróf volt miniszterelnök, egy napi Debrecenben való tartózkodása után tegnap délután a gyorsvonattal utazott el Debrecenből.

* **Katonaság Debrecenben.** Debrecenben augusztusban volt cs. és kir. katona 459 ember 271 lóval. M. kir. honvéd 630 ember 16 lóval. A lakosságnál be volt számlálva 150 póttartalékos honvéd, továbbá 129 huszár ugyanannyi lóval.

* **Iskolatársak találkozója.** Tegnap délután találkoztak azok a volt tanuló-társak, akik 1895-ben végeztek a theologiai tanszakot itt Debrecenben. A volt tanuló-társak közül megjelentek Juhász László győrtleki lelkész, Keresztessy Károly kasszántói, Nagy Márton tépei, Halászi Mátyás zsurki, Sipos Károly hadadnánási. Paulay Viktor mezőgyeri, Losonczy Endre hódmezővásárhelyi, Ablonczy Pál zeleméri, Kovács Lajos kisvárdai lelkészek. Istentiszteletet hallgattak a volt tanuló-társak, azután banketteztek az Angol királynő szálloda éttermében s felkeresték Balogh Ferenc, Csiky Lajos és Sass Béla volt tanáraikat.

* **Tanulók isteni tisztelete.** Tegnap az ev. ref. templomokban mindenütt érvényes istentiszteletet tartottak, a melyen az összes református elemi iskolák növendékei részt vettek.

* **Debrecen a múlt hóban.** Az elmúlt augusztus hónapban a debreceni rendőrség által letartóztatott összesen 229 egyén, a kik közül a kir. ügyészségnek átadott 10. A többi pedig a rendőrség által lett megbüntetve. A rendőrfőkapitányságnál 46 egyén látatott el iparendélylyel s ezek révén 520 kor. fizettetett be a házipénztárba. Munkakönyv 53 adatott ki.

* **Kiállítás a kamaránál.** A szalmafonó tanfolyamot vasárnap délelőtt fogják ünnepélyesen berekeszteni. Az ünnepélyen részt vesz Szabó Kálmán országgyűlési képviselő és a kamara tisztviselő kara. A berekesztés után három napig terjedő kiállítást rendeznek a növendékek munkáiból, melyet a nagy közönség szabadon megtekinthet.

* **Szüreti multság.** A vas- és fém-munkások országos szövetségének helyi fiókja könyvtára javára e hó 9-én Szombaton este a Margit-fürdő disztermében szüreti multságot rendez. A humoros szövegű meghívó szerint főbíró, csőszlegények és szőlőszedő leányok fogják a hangulat vidámságát biztosítani.

* **Szabadelőadás a szociálisták részére.** A szabadelőadások sorozatában tegnap este immár a negyedik előadást tartották meg a szociál demokraták ezuttal az építő munkások szakegyesületében. Az előadó, Egri Andás tartott beszédet arról, hogy miképen vivhatjuk ki az általános titkos választói jogot. Utána Vági István lelkesült szép szavakban buzdította a hallgatóságot egyöntetű, kitartó munkásságra az általános titkos választói jog érdekében. Talpra esett logikával, csengő hangon tartott előadását sürü helyeslés és éljenzés kísérte. A legközelebbi előadás e hó 8-án, pénteken este 8 órakor ugyancsak az építő munkások együletében (Piac-utca 41. sz. a.) lesz megtartva. Tárja a választói jog és a történelem. A kis iparosok szintén gyűlést tartanak e hó 7-én, csütörtökön este a Törő-féle vendéglőben, melyen az általános titkos választói jog kivívás céljából az e hó 10-én megtartandó kongresszuson való képviselést fogják megvitálni.

* **Villaavatás a Booskaiban.** Nevezetesen kedves emléket hagyó napja volt Szombaton a Booskai kertnek. Ippi és ékeskerüi Frater Tamás, fiatal Booskai birtokos villájának ünnepét ülték a booskaisták. Az igazi magyar ház igazi magyar vendégszeretete aranyozta be a társaságot, mely a telep összes birtokos családjait felölelte. A fehér asztalnál szép pohárköszöntőkben sem volt hiány. Különösen kedves volt a hegyközségi elnöknek, Dezső Kálmánnak az új ház lakóira mondott, formás és gondolatgazdag verses köszöntője. Asztalbontás után a Vörös Tóni kitűnő muzsikája mellett a fiatalság tánora perdült s a hamisíthatlan, igaz magyar jókedv jegyében született ünnepségnek csak a hajnali órák vetettek véget.

* **Rózsaszínű számok.** Augusztusban városunkban házasságra lépett 23 ev. ref., 3 róm. kath., 6. izr. és 12 vegyes pár. Dacára tehát annak, hogy a nyári hónapok nem kedveznek Hymen-nek, a házasságok istennőjének, Debrecenben 54 pár lépett augusztusban házasságra.

* **Az új bérkocsi szabályrendelet.** Végh Gyula főkapitány a mai tanácsülésre nagyfontosságú előterjesztéseket fog tenni a bérkocsi szabályrendeletre vonatkozólag. Végh Gyula a most érvényben levő szabályrendeleteket teljesen hatályon kívül akarja helyeztetni és egész új, gyökeres újítást akar létesíteni. Hiánya az új szabályrendeletnek az, hogy kizárólag óradíj szerint fizetnek a bérkocsik és pedig egyfogatu kocsinak jár óránként egy korona, kétfogatunak két korona. Eddig a bérkocsi tulajdonos nem adhatta el engedélyét, az új szabályrendelet szerint az eladható a főkapitány hozzájárulásával. Továbbá minden kétfogatú bérkocsi tulajdonos tarthat egy számolatlan kocsit, amelyet azonban csak a külsőségeken használhat. *Husz új bérkocsi engedély kiadását is javasolja a főkapitány.*

* **Hűtlen cseléd.** Uj cselédet vittek Kovács István táblabíró Sestakerti nyaralójába. A csinos külsejű, formás leány megnyerte az urnó tetszését s azonnal meg is fogadta. A csinos külső mellett azonban romlott lélekkel bírt a leány, melyet csakhamar tapasztaltak is. Alig néhány percre hagyták egyedül a szobában, a leány magához vette az asztalon heverő pénztárcát s azzal megszökött. A tárcában levő nagyobb összegben kívül még néhány apró-cseprő tárgyat is vitt el, azonkívül 5 korona felpenzt. A tolvaj leányt a csendőrség keresi.

* **A szociál demokraták debreceni orsz. választmánya** e hó 4-én ülést tartott, melynek legfontosabb tárgya a jogvédelem rendezése volt. Tekintet nélkül a munkások pártállására és politikai nézeteire, ettől teljesen szabadon akarják rendezni a munkások jogvédelmét. Valószínűleg már 1905. okt. 1-től kezdve eme kérdés teljesen rendezve lesz.

* **Ne örvendj.** Egy vidéki lapban, a *Kis-Küküllőben* olvassuk a következő érdekes napihírt:

Elharapta a nyelvét. Ne örvendj úgy nyájas olvasó, mert nem anyósod harapta el, hanem egy szelid, jámbor hét éves fuoska. Pedig, hiszem, ragyogna a szemed, örülne a szíved s ujjongna a lelked, ha bibliai oldalbördádnak szaporanyelvű anyja, kit második anyádnak csufol a világ, harapta volna el undok, fekete nyelvét. De ne busulj! Örülj! Jobban jársz, ha egész anyósodat megüti a guta! Hogy ezt a hirt valami elkeseredett vó irhatta, az kétségtelen. Ezért a hírt azonban megérdemli a világ legrosszabb anyósát.

* **Orvosi körökből.** Dr. Winkler Jenő fogorvos nyaralásából hazatért és fogorvosi műtermét újra megnyitotta.

* **Élet és halál.** Dr. Sárvány Gyula tisztifőorvos beterjesztette a közigazgatási bizottság elé rendes havi jelentését. E szerint Debrecen városban a múlt évben született 149 ev. ref., 2 ág. ev., 29 róm. kath., 7 g. kath., 19 izr. Összesen tehát 206 gyermek. Ezzel szemben meghalt 199 egyén s így a születések 7 esettel múltak felül a halálozásokat.

* **Hajdumegye határozatát megsemmisítették.** A belügyminiszter tegnap Debrecenbe érkezett határozatával megsemmisítette Hajdúvármegye ismeretes hazafias, a nemzeti ellentállást kimondó határozatát is. Előre látható volt, hogy ezt teszi és senkit sem lepett meg. A megsemmisítő miniszteri döntés szövege szóról-szóra az, ami a Pestvármegyének küldött, megsemmisítő határozatáé. Rásó Gyula alispán ezzel szemben kijelenti, hogy ő a közgyűlés határozatához tartja magát. Erről a főispán feliratilag értesíteni fogja a belügyminisztert s csak a miniszter második megsemmisítő határozata után lehet szó második közgyűlési határozat hozataláról.

* **Lókötékek a tanyákon.** A debreceni határban az elmúlt éjjel lókötékek jártak. — Danes József gazdálkodót szerencsétlenül látogatásukkal, kitől két értékes lovat és egy csikót vittek el. Az elvitt állatok értéke több mint ezer korona. A lókötékek állítólag itt tartózkodnak a város területén. Feltalálásuk érdekében mindent elkövetnek a csendőrségen s valószínű, hogy az erélyes nyomozásnak rövidesen sikere is lesz.

* **Orvosi körökből.** Dr. Szász Adolf orvos Németországból, hol a Zander-gyógymód és Zander-intézetek tanulmányozási céljából 4 hétig tartózkodott, hazaérkezett és fogászati rendeléseit megkezdte. Egyelőre a régi lakásban, Széchenyi-utca 1. szám alatt.

* **Debrecen közegészsége.** — Hivatalos adatok szerint Debrecen város közegészségügyi viszonyairól a következő kimutatást állította össze dr. Sárvány Gyula főorvos. Debrecen város kül- és belterületén a közegészségi viszonyok kedvezőbbek voltak, mint az előző hónapban. Ragályos betegségek közül említésre méltóan csak a hasi hagymáz uralkodott. Ebben összesen 53 ember betegedett meg, kik közül elhaltak hatan. Megjegyzendő itt, hogy a hasi hagymáz minden évben fellép Debrecenben s például a múlt 1904. évben 87 betegség volt tifuszban, akik közül 21 halt meg. A kerületi orvosok 84 fekvő és 594 járó városi szegényt gyógykezelték.

* **Rendőrségi revolverek.** A főkapitány intézkedése folytán a rendőrség részére az éjjeli szolgálatra revolvert kap, a nagyérdemi különítvány azonban éjjel-nappal is köteles a revolvert viselni. A revolverek a csendőrség régi revolverei közül valók.

* **A világ termése.** A földművelési miniszterium közzéteszi a világtermés becslést. Azt mondja, hogy általánosságban az idei termés egyes országok és világrészek területén nagy különbséget mutat a múlt évhez képest. A világ összes búzatermése azonban alig különbözik a múlt évtől. — Már a mostani rozstermésnél nagy az eltérés.

Legalább is tíz százalék. Az oroszországi gyöngye termés miatt, melynek nagy kiterjedésű rozstermelése döntő befolyással bír. Az ártermés valamivel, a zab jóval kisebb a tavalyinál. A tengertermés Amerika nagy termése folytán a múlt évnél nagyobb, noha az európai államok tengeri termésében az idén is uagy lesz a hiány. Ha van is oly nagy, mint a múlt évben, de távolról sem éri el az 1903-ik évi termést. A burgonyatermelés kihatásai eléggé kielégítőek. A júliusi hőség ennek is ártott. Különösen széna és szalma elég bőven termelt világszerte.

* **Az öngyilkos leány temetése.** A szerencsétlen véget ért Gáspár Pistike hulláját ma délután 3 órakor fogják a köz-kórház halottas házából eltemetni. A kiletét környező homályt nem sikerült eloszlatni. Senki sem ismerte fel, hozzátartozóiból pedig — akiknek okvetlenül létezniök kell — még ez ideig nem jelentkezett senki. A szerencsétlen leányt eltemetik azzal a névvel, melyet levele alá írt, ezzel a névvel könyvelték el a törzkönyvben is.

* **Talált napernyő.** Találtatott egy napernyő, igazolt tulajdonosa átveheti a II. kerületi rkapitányságnál.

* **Uj seprő jól seper.** Az utcaseprők eddig hosszú seprőkkel oly óriási port csaptak, hogy a közönség még az utcát is elkerülte, ahol sepertek. A főkapitány intézkedett, hogy az utcaseprőket gömbszerű seprőkkel lássák el, amelyek nem csapnak nagy port és jól sepernek.

* **Találtatott.** A vasuti állomás fűtőháza közelében egy fekete nőstény agár kutya kóborlásban találtatott. Tulajdonosa átveheti Vargakert II. járás 38. sz. alatt.

* **A Hungária-kávéházban naponta zeneestély tartatik.**

Iskolatáskák 25 kr., képes táskák 30 kr., könyvszíjak 18 kr., könyvhordók 30 kr., tolltartók 6 kr., tollkések 10 kr.-tól feljebb, tintatartók, notes könyvek és mindenféle iskolai cikkek legolcsóbban Fisch Testvérek üzletében kaphatók.

* **Diákok részére legújabb divatu kalapok és sapkák,** kitűnő szabásu ingek, gallérok és kiegészítők, elegáns nyakkendők, zsebkendők és harisnyák olcsó, szabott árban kaphatók **Fekete Jakab** uri divat üzletében, fűtér.

* **Iskolai növendékek részére a legelőnyösebb bevásárlási forrás,** u. m. legújabb vászon fedelű füzetek, valódi C. O. Richter-féle és magyar gyártmányu körzők, rajzlapok és rajztömbök, vonalzó, rajztáblák, dörzsgummi, tubus és gombfestékek, valódi kínai tusok, iskolai táskák, legjobb zseb-íron, tollnyelek, tollkések legjobb minőségben és feltűnő olcsó árakban. Iskolakönyvek bekötése: egész vászonba, névbonyomással, darabonként 40 fillér, félvászonba, papírkötésbe 20 fillér **Fengráó Géza** papíráru gyári raktárában, Debrecen, Piac-utca 7., Bika szálloda mellett.

A vezérő-bizottság ülése.

A választói jog kiterjesztése.

— Éjjeli távirat. —

(Saját tudósítónktól.) A vezérő-bizottság ma délelőtt is, délután is ülésezett. Az ülésen Komjáthy Béla, Ugron Gábor és Barabás Béla kivételével a bizottság összes tagjai jelen voltak.

Kossuth Ferenc a politikai helyzetről beszélt. — Nyilvánvalónak tartja, hogy az inparlamentáris kormány állandóságra rendezkedik be. Ezt bizonyítják a szociálistákkal való tárgyalásai is. Szeptember 15-ike nagyon mozgalmassnak ígérkezik, de ettől nem kell tartani, miután a törvények védik a törvényhozást.

Ezután **Bánffy Dezső** báró előterjeszti a kormány vád alá helyezésére vonatkozó indítványát. **Gróf Andrassy Gyula** hozzájárul ahhoz, hogy a kormány vád alá helyezését

kérjék, miután a mostani kormány elhagyta a jogalapot.

Zichy Aladár, **Rakovszky István,** **Darányi Ignác** hozzájárulnak a vád alá helyezési indítványhoz s a vádirat megszerkesztésére a bizottság egy albizottságot küldött ki.

Vázsonyi Vilmos szólal ezután fel s azt mondja, hogy a választói jog kiterjesztése tárgyában a pártoknak, illetve a koalíciónak nyilatkozni kell.

Apponyi Albert gróf kijelenti, hogy a választói jog kiterjesztését kívánja.

Délután folytatta a vezérő-bizottság a tanácskozásokat s a választói jog kiterjesztésének ügyében egy bizottságot küldött ki, melynek tagjai lettek: **Báró Bánffy Dezső,** **Andrassy Gyula** gróf, **Apponyi Albert** gróf, **Kossuth Ferenc** és **Zichy Aladár.**

TÁVIRATOK.

A Reichsrath megnyitása.

Bécs, szept. 5. A Reichsráthot e hó 21—25 közt nyitják meg.

Pestmegye és a kormány.

Budapest, szept. 5. **Kristóffy** belügyminiszter ma Pestmegyéhez átiratot küldött, amelyben azt kéri, hogy az ő megsemmisítő határozatára összehívott második rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvét terjesszék be hozzá. Általános a nézet, hogy most a kormány rálép a tisztviselők felfüggesztésének terére. Pestvármegye azonban ez esetre is rendületlenül megmarad a nemzeti ellentállás mellett.

Lázadás Tokióban.

Tokió, szept. 5. Itt kitört a lázadás s ma megszállták a mikádó palotáját.

A kolera.

Berlin, szept. 5. A Lokalanzeiger jelenti, hogy Poroszországban szeptember 4-ig hivatalosan 70 koleramegbetegedést és 27 halálesetet állapítottak meg.

Posen, szept. 5. A kormány Posenben az összes vásárokat és templomszentelési ünnepélyeket eltiltotta, mert tekintettel a koleravészre, lehetőleg meg kell akadályozni, hogy egy helyen nagy embertömegek gyűljenek össze. A papság nem akarja ezt a tilalmat a templomokban kibírdetni.

Marienburg, szept. 5. A német Ostmark-Verein itt tervezett ünnepét a kolera miatt eltiltották. Ugyanezen indoklással egy lengyel részről tervezett ünnepséget is betiltottak. Kulenben tegnap annak a tutajosnénak, aki múlt hó 18-án halt meg koleraiban, a hat éves fia is meghalt. A kormány elrendelte, hogy a Visztula folyó mentén kantinokat állítsanak fel, melyekben a tutajosok élelmiszert kaphatnak.

Natalia férjhez megy.

Páris, szept. 5. **Natalia** volt szerb királyné férjhez megy egy amerikai milliomoshoz.

Az orosz forradalom.

Pétervár, szeptember 5. **Moszkvában** az egyesületek központi szövetségének tagjai kongresszusra gyűltek össze. A főkormányzó Pé-

tervára táviratozott Trepovnak miheztartási utasításokért, mire Trepov a kongresszus azonnali bezárását rendelte el és meghagyta a kormányzónak, hogy minden gyülekezést akadályozzon meg, az ellen-szegülőket pedig tartóztassa le.

Nőül vette elvált nejét.

Newyorkból jelentik, hogy Helenában az a különös eset történt meg, hogy egy férfi, aki husz évvel ezelőtt elvált nejétől s most újra meénősült, elvált nejét vette nőül anélkül, hogy ezt tudta volna, de mikor ezt az esküvői szertartás után megtudta, kétszeresen boldognak jelentette ki magát. A maga nemében páratlan eset részletei következnek:

Husz év előtt Hurlbutt János nőül vette Emery Ruthot és a házasság után rövid időre a nyugati államokba ment a férj, hogy szerencsét próbáljon. Dacára a házaspár között lévő távolságnak, félreértés támadt közöttük, aminek az lett a vége, hogy a levelezés félbeszakadt s a férjnek nyoma veszett.

A magára hagyott feleség nem tudott a férj nyomára jönni és néhány év múlva a csikagói törvényszéknél hűtlen elhagyás címén kimondatott a válás és az asszony Beresford Rndolhoz ment nőül, a ki new-mexikói bányatulajdonos volt. Második férje elhalt és birtokait nejére hagyta.

Az özvegy a mult napokban Montanába jött, hogy örökségét rendezze s itt felismerte egy hotelben első férjét. Az özvegyet nem ismerte fel a volt férje, akit az asszony felhívott, hogy bányáit vizsgálja meg. A barátság vége szerelem lett, a mi az ol-tárhoz vezetett s mindketten kétszeresen boldogok voltak, hogy a hosszú elválás után — a férj részéről ismeretlenül — újra férj és feleség lettek.

HIREK.

Éjjeli posta.

Vasuti katasztrófa. (Éjjeli express tudósítás.) Tegnap reggel a londoni Liverpool-Street állomásból egy gyorsvonat indult ki fél 9 órakor Cromer felé. Fél órával azután a vonat Witcham állomás közelében, Chelmsford mellett kiugrott a vágányból és a mozdony az első három kocsival nekiment az indóháznak, melynek falai beestek. A vonat utolsó kocsija a gazométert tartalmazta, mely felrobbant, a kocsi meggyuladt és a kocsiiban levő személyzet elégett. Husz ember vesztette életét s 50-re rug a súlyosan sebesültek száma. Csak egy órával a szerencsétlenség után érkezett meg egy se-gélyvonat orvosokkal és betegápolókkal.

Új repülő gép. (Éjjeli express tud.) New-Yorkból jelentik: A minap mutatta be új repülő gépét Knabenshue feltaláló New-Yorkban ezrekre menő közönség érdeklődése mellett. Az új nagyszerűen sikerült. Két mértföld hosszú utazás után a felszálló ponttól kétszáz jarmyira a Central-park puha pázsitjára szállott le. A laikus szemlélő is láthatta, hogy az egész út alatt a gép folyton a kormányos hatalmában volt, dacára annak, hogy erős szemközti széllel kellett megküzdenie. A néző közönség jó formán lélegzetét visszafojtva nézte a repülőgépet s valóságos lázban voltak az emberek, látva a kísérlet teljes sikerét. Még a legnagyobb hotelek lakói is kifutottak az utcára. Mindenki, ki tehette, a méltóságosan repülő gépet követte szemével. Mikor a nagy szél irányába jött bele a gép, a látósvéken át tisztán volt kivehető, hogy a hajtócsavar semmivel sem mozog sebesebben. Az 59-ik utcánál kezdett lefelé szállani a repülő gép s tisztán látható volt, hogy mily pontosan enged a kormánykeréknek a hajó. Több száz lábat haladt lefelé s ekkor újra felfelé fordult a gép orra és ismét 1400 láb magasra emelkedett. Mikor a gép e magasságban a felszállás helye fölött volt, tökéletesen moz-

dulatlanul megállott. Ekkor rögtön újra mozdulásba jött a gép és egyenesen lefelé kezdett szállani s a Central-parkban két fa között rázkódás nélkül lapult le a földre. A nézőközönség frenetikus éltetése között szállott ki a gépből Knabenshue s aki csak tehette, a gép közelébe férközött, hogy kezeivel megérintse a gépet — ha feltalálójával kezet nem szoríthatott.

Ötvenezer koronás lopás. (Éjjeli express tudósítás.) Ötvenezer korona értékű gyöngyfüzért loptak el tegnap este Narasohkiné brüsszeli orosz főkonzul feleségétől. Narisohkiné színházba ment és ez alkalommal nyakán viselt egy gyöngyfüzért, melyek különben haját díszítette. Midőn a színházba érkezett, észrevette, hogy a nagv-értékű ékezer eltűnt. Egyszermind megemlékezett arról is, hogy mielőtt a színházba belépett volna, két elegáns uri ember közé szorult; ezeknek egyike meglökte és rögtön igen udvariasan bocsánatot kért. A közben alkalmasint a másik gavallér a gyöngy-füzerrel szorosabb ismeretséget kötött. Elég az hozzá, hogy ötvenezer koronájába került Narisohkinének a tegnapi színi estély. — Kissé drága.

Mindenféle

nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiadott a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

Ingatlanok forgalma.

Fejes Imre és neje Lóki Róza veszik a debreceni 3208 sztjkvben foglalt 560 öl majorsági földet Lóki Sándortól 1000 kor.

Gyenge István és neje Sas Eszter veszik a debreceni 8021 sztjkvben foglalt 140 négyszögöl házhelyet Nagy Józseftől 330 k.

A vallomás.

(Folytatás.)

— Ezen nehézségek azonban nem ijesztettek vissza.

— Bátran lemásztam a gonoszság legnagyobb lebujaiba, a legnagyobb gonosz-tevőkkel társalogtam, pénzemet az ablakon hánytam ki, ahol akadályokat kelle elhárítanom, számtalan veszéllyel dacoltam, súlyos veszteségeket föl sem vettem, csak folyton kitűzött céloim után törtem.

— De a dolog nemsokára önmagából érte a legszomorubb véget. Két év lefolyása alatt tetemes vagyonom silány összegre olvadt össze, mi által — szándékom kivétel-nek folytatására a leghathatósabb eszköztől megraboltattam.

— Most azon gondolatra is jutottam, hogy az egyes ember, ha az egész emberiség összes erélyét is önmagában egyesítené, valamely nép bűnei és szenvedélyeinek hullámai hosszabb időre lecsendesíteni nem képes. Habár több valódi eredménynek örülhettem, kezdeményezésem mindazonáltal csak gyenge kísérlet maradt.

— A dolog vége az volt, hogy az egész világ kész bolondnak tartott s velem így is elbánt s hogy majdnem koldusbotra jutottam. Kezdetben majdnem kétségbe estem, de az ifjuság szilárd bátorsága végre fölényre vergődött s újra felkelté erélyemet. Gyorsan elhatározva összeszedtem vagyonom romjait és Eszakamerikába menekültem.

— Eszakamerikába gyámoltalanabbul érkeztem, mint a legnyomorultabb bevándorló. Végtelen fáradsággal sikerült végre New-Yorkban egy földbirtokosnál ros bérért szolgálatba lépnem, hol a legrosszabb, leg-aljasabb munkákat kelle végeznem. De

legalább mindennapi kenyeremet szereztem. Hiába iparkodtam időközben más állást nyerni, melyben tudományomat és ügyes-ségemet érvényesíthettem volna. Hetek és hónapok multak helyzetem megjavulása nélkül s napról-napra még hálát is kelle adnom az égnek, hogy éhen nem kellett halnom.

Körülbelül egy fél év lefolyta után, midőn gazdám háza előtt az utcát söpörtem, egyszerre nevetem hallám szólítani. Mielőtt időm lett volna megfordulni s csodálkozva körültekinteni, egy ifju ember karjai közt voltam, kibem bizonyos King Jánosra ismertem, kit két év előtt Londonban szüntelen, beható intéseimmel és anyagi segítyezéssel a bün ösvényéről visszatereltem. Akkor a legveszedelmesebb társaságban találtam őt s fáradságomnak — egyesülve jó, természetes tehetségeivel sikerült őt a veszélytől megmenteni. Kellemes, jövedelmes állomást kapott egy életbiztosító-társulatnál s midőn Londonból eltávoztam, azon szilárd bizalommal vettem bucsut tőle, hogy pályáját nem oly hamar fogja elhagyni. Annnyival nagyobb volt bámulásom, midőn őt most, előkelő utazási öltönyben, magam előtt láttam.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

EGY VIII. gymnasiumot végzett fiatal embe állást keres bármilyen irodába. Értekezhetni lehet Petőfi-tér 8. 2375

ZONGORA órákat ad jutányosan, intelligens uri leány. Cim a kiadóban. 2389

FÜSZERÜZLET mindenórán átadó. Cim a kiadóban. 2387

HÁZIKISASSZONYNAK ajánlkozik művelt fiatal asszonyka, finomabb főzést is magára vállal. Cim Colonia 7-ik épület. 2388

A közönség figyelmébe.

Van szerelemem a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

vizvezeték, légszesz, fürdőberendezés, clozettek, csatornázás, szivattyuk, lég-és gázmotok

felszerelését a legnagyobb pontossággal készítik.

Elvállalok minden e szakmába vágó új berendezéseket, szakértelmű kivitelben jótállás mellett.

Elfogadok javításokat és átalakításokat.

A n. é. közönség pártfogását kérve, tisztelettel

MÁTÉ JÁNOS,

vállalkozó, Péterfia-u. 19. szám. Telefon 321. sz.

Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított áron árúsítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű **Brüsszeli szőnyegeinket**

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

tetemesen leszállítva.

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány héttig tart. 1336

Szabó Lajos Fiai cégnél
Debreczen.

"Agrária erőtakarmánygyár"

részvénytársaság vezérképviselősege
HORVÁTH GUSZTÁV, Debrecen, Csapó-u. 11.

"Kisbér" onkororó takarmány sertéshizla-
lásra, göbly hizlásra, tehénészethez, ló-
1929 takarmányozásra és Melasso
a legelőnyösebb árák és fel-
tételék mellett kaphatók.

Legjobb bajuszsodró a híres debreceni

"CIVIS" bajuszpedró.

Nem tépi, jól összefogja a nőteti a bajuszt.
1 doboz ára 40 fillér.
Készítője a főraktára:
MIHALOVITS JENŐ
gyógyszerháza
DEBRECEN, A VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

Zongorák, Pianinok, Cimbalmok

bérbe kaphatók, ugyesizinte
Gramafonra lemezek, János vitéz, Náni két
oldalt bejátszva, legnagyobb választékban

Schmidt S.
1363 zongora-raktárban.

Csemege szőlő és boreladás.

Gróf Degenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak o-
"E r s s e b o t" szőlőtelepének elárulási helye:
Gróf Degenfeld-téren, a Kenyérpiacon 10-ik számú
Volf százados féle Szikszay háznál és a Főpiacon, a
26-ik számú háznál levő békési házi kenyér üzletben
megnyitattak. — Mindkét helyen a csemege szőlő
nagyban és kicsinyben kapható. — A Degenfeld-téri
üzletben az "Erzsébet" szőlőtelep kitűnő ó-bora
hectoliterenként igen olcsón megrendelhető. 1313

Szőnyeg maradék vásár!

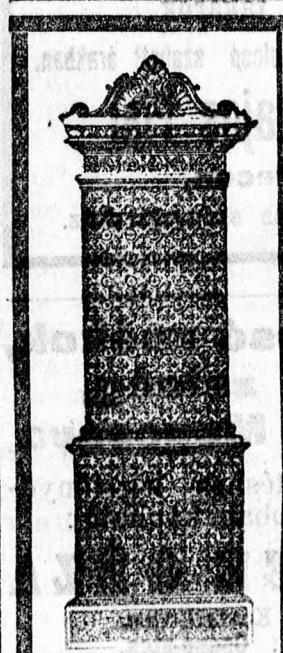
A szezonban óriási mennyiségű sző-
nyeg maradék halmozódott fel,
melyből feltűnő olcsó árak
mellett

Nagy maradék vásárt

1 rendezünk. 1246
Egyes darabok fél- sőt negyed-
árban is beszerezhetőek

Bosznay J. és Társa

szőnyeg-áruházában
DEBRECEN,
Kossuth-utca 5.

Elismert legjobb minőségű

Eperjesi cserép-kályhák

1280

1280

lészállított árak mellett,
továbbá:
Fűzőedények, takarékkonyhák, épület-
vasalások, gazdasági eszközök, tetőle-
mezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagy választékban
a legjutányosabb árban kaphatók:

KOVÁCS GYULA

vasüzletében
a „Bika” szálloda mellett.

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA,

HATSEK LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU. 781

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olosó és tűzálló tetőfedőanyag

ETERNIT-MŰVEK KÉPVISELETE ÉS RAKTÁRA **LUKÁCS VILMOSNÁL** DEBRECEN, HATVAN-UTÓZA 5. SZ.

Elsőrangú referenciák. Jótállás. Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. Kérjen ismertetést.

ÁRJEJYZÉKE

Csanak József

saját termelésű

homoki fajborainak.

Kövidinka	— — —	1902-iki 1 liter	—	60 fillér
Kövidinka	— — —	1903-iki 1 „	—	72 „
Ezerjő	— — —	1903-iki 1 „	—	80 „
Rizling	— — —	1903-iki 1 „	—	80 „
Carbenet vörös	— — —	1903-iki 0-70 1 üveg	—	90 „
Ezerjő szemelt	— — —	1900-iki 1 liter	—	100 „
Osászárszállás gyöngye	— — —	1900-iki 0-70 1 üveg	—	100 „

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg mellékelik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

EGY MAGÁNOS URHOZ ajánlkozik egy tisztességes fiatal asszony gondozónak, Levelet Hűség jelige alatt a kiadóba kér.

Ajánlat.

KÁTONATISZTNEK, tisztviselőnek alkalmas csinosan bútorozott utcai szoba előszobával mindenórán kiadó. Domb-u. 19. sz. 2379

ZONGORA ÓRAKAT ad legújabb módszer szerinti jutányosan egy uriaszony. Cim a kiadóban. 2346

ZONGORA tanítónő jutányosn add órát kezdők és haladóknak. Cim kiadóban. 2366

LEGFINOMABB csillár petróleum 1 liter 16 kr. I-ső minőségű tisztán kezelt kókusz növényzsír 1 kg 60 kr. Lindenfeld J. Jenő fűszer- és gyarmatáru nagykereskedőnél. Debrecen, Városház-utca 2. 2363

FRISS VAJ érkezik naponta kétszer Cócuszszs kapható Kertész Sándor fűszer- és omege kereskedésébe, Kossuth és Batthyáni-utca sarkán, a színházzal szemben. 2342

SZEGEDI paprika különlegességek nagyban és kicsinyben nagyválasztékban kaphatók Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-utca 2. 2311

ÓRIÁSI választékban kaphatók mindenféle triestri kávé különlegességek, feltűnő olcsó árak mellett Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen, Városház-utca 2. 2310

ÖSZVÉNYNÉL és CSUZNÁL használjuk egyedül a híres Királybalzsamot, mely legújabb szer minden külső és belső fájdalmak ellen, tehát minden háznál tartani kell. Egy nagy üveg utasítással 2 korona. kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca 8. Arany egyszarvu gyógy szertár. 2250

KIADÓ azonnal a Kossuth-utca 6. számú háznál az udvarban 4 nagy raktárhelyiség együtt tesen van külön-külön. — Ertekezhetni Kaszanyitzky Endre üzletében. 2144

FERIZ az eddig létező egyiptomi cigarettahüvelyek között a legjobb. Egyedüli képviselő és főraktár Pongrác Géza papirgyári raktárában Debrecen. 2142

RÓZSA ARCKENŐCS, szeplő, májoltok ellen Üdévé, kellemessé teszi az arcot. E nembn a legjobb. Főraktár Jóna és Jóna drogueriája Debrecen, Kossuth-u. 6. 2014

SZABÁS tanításra növendékek felvételnek. — Vidékiek teljes ellátást is kaphatnak, Kossuth-utca 25. Ugyanott tanuló leányok is felvétetnek. 2008

FODRÁSNÓ házakhoz ajánlkozik és alkalomra Sziv-u. 8. 2383

Eladás.

BARNA-UTCA 4. SZÁMU HAZ előnyös feltételek mellett eladó. 2277

UJOSZTÁSÚ FÖLD (2 hold 425 öl) a városhoz egészen közel eladó, Debreceni Első Takarékpénztár. 2026

JÓKARBAN levő kerékpár „Durkap-Dianna” eladó Piac-u. 69. vaskereskedőségénél. 2014

KÓNYA HIZLALÓN az olajjűd mellett 8 házhely eladó, 300 ölenként. Ertekezhetni Lőki Sándor vármegyei hajdunál. 2384

EGY BOGLYA száraz vágott tüzi-fa eladó. Gólya-u. 4. sz. 2382

Kereslet.

GYAKORLOTT fehérnemű varrónók felvételnek Kardos László üzletében. Kossuth-u. 9. 2189

JÓ CSALÁDBÓL való fiú Földváry L. electrotechnikai műhelyébe tanulónak felvétetik. Kossuth-u. 1. sz.

EGY KERESKEDELMIT végzett jó írásu leány továbbá egy a varrás és vői szabásban jártas leány azonnali belépésre felvétetik Schweitzer Testvérek cégnél Debrecen Piac-u. 56.

Az iskolai év

kezdetevel ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe.

Flu- és Leány fehérneműek, Papanok, Matrácok, Ágyterítők, Ingek, Gallérok, Kézeldők, Zsebkendők, Nyakkendők, Esernyők, Pamut- és Gyapju takarók

nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

Debrecen,

Divat-, vászon- és szőnyegáruház.

Szőlő taposó zsákok, Dohány zsineg, Dupuy-féle Magcsáva

mely az őszi vetéshez legelőnyösebb legolcsóbban kapható:

KONTSEK GÉZA

főüzletében: Kossuth-utca, fióküzletében: Csapó-utca.

Egyéves önkéntes urak figyelmébe!

Van szerencsém a leendő egyéves önkéntesurakat értesíteni, hogy nálam bármely fegyvernemhez tartozó urak részére a legjobb s legelegansabb kivitelben és igen jutányos árban készülnek egyenruhák. Minden megrendelt egyenruháért valamint felszerelési cikkek szabályszerűségeért felelősséget vállalok.

Ugyancsak kitűnő lovagló (britses) nadrágokat valódi angol szabás szerint készítek.

Ugyancsint polgári öltönyöket, valamint díszmagyar öltönyöket a legelegansabb kivitelben készítek.

Kiváló tisztelettel: 1186

Kiszel Sándor

katonai és polgári szabó, I. rendű öltető és felszerelési cikkek raktára DEBRECEN, Kossuth-u. 19. Színházzal szemben.

Szendró Sándor

ajánlja legjobb gyártmányu

Zongorait és Pianóit

valamint **hededűit.**

Uj és használt zongorák és pianinók előnyös ár mellett bérbe adtnak.

Ugyancsint gramofonok és gramofon és oldalu Odeon lemezek nagy választékban kaphatók.

Javítás és hangolás kedvező árban eszközöltetik.

Szent-Anna-utca 3-ik szám.

Mr. M. Rose nyelviskolája

(ideiglenesen Simonffy-u. 42.)

FRANCIA, NÉMET, ANGOL nyelv és irodalom.

A téli tanfolyam szeptember 15-én kezdődik.

Beiratások naponta d. e. 11-1. és d. u. 5-6.

Debreceni Társalgó Klub.

Előkelő társadalmi körökben egy igen üdvös és fölötté érdekes intézmény létesítéséről van szó: arról, t. i. hogy a téli idény tartamára Debrecenben nemzetközi társalgó estélyek fognak rendeztetni és pedig a német, angol, francia, (esetleg olasz és orosz) nyelvek gyakorlására.

A klub tagjai, hölgyek és urak, kedélyes asztaltársaságokat képezve, hetenként 2-szer gyűlnek össze és minden 6 személyes asztaltársaság társalgásának vezetését programmszerűleg egy-egy illető nemzetiségbeli tanító vállalja magára.

Az összejövetelek kívánatra napközben is történhetnek. Azok számára, kik a gyakorlandó nyelvben kellő jártassággal még nem bírnak, kezdő tanfolyamok fognak létesülni.

Felkéretnek mindazok, kik ez intézmény iránt érdeklődnek, illetőleg tagságra igényt tartanak, hogy ajánlataikat „Társalgó klub” címen zárt levélben legkésőbb szept. 20-án Simonffy-u. 42. sz. alá beiktassák sziveskedjenek.

Ifjusági Társalgó Klub.

A fent említett intézmény kapcsán magától kínálkozott ama terv, hogy a helyi iskolák és intézetek növendékéi számára ugyancsak a téli idény folyamán a német, francia, angol nyelvek gyakorlására ifjusági társalgó összejövetelek rendeztessenek és vele a tanuló ifjuságnak alkalom nyujtassék az iskolai elméleti oktatás kapcsán az idegen nyelveket eleven társalgás útján elsajátítani. Az ez iránti ajánlatok ugyancsak „Társalgó klub” cím alatt legkésőbb szept. hó 20-ikáig Simonffy-u. 42. sz. alá küldendők.